

*О. Б. Короленко,
к.е.н., доц.,
О. Г. Гончарова,
студ. V курсу,
ДВНЗ «Криворізький національний університет»,
м. Кривий Ріг, Україна*

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ АМОРТИЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Однією з найвагоміших проблем в економічній науці є проблема організації обліку та нарахування амортизації основних засобів, так як вона являє собою як витрати виробництва, так і є джерелом відтворення та має безпосередній вплив на основні економічні показники, такі як: ціна, собівартість, прибуток, податки, кількісні та якісні оцінки виробничої діяльності.

Дану проблему досліджували як українські, так і зарубіжні вчені. Серед вітчизняних науковців можна відзначити праці В.В. Бабича, Ф.Ф. Бутинця, Г.Г. Кірейцева, В.Є. Труш, Н.Г. Виговської, Н.О. Гура та ін.. Вагомий внесок у розвиток питання обліку амортизації зробили такі зарубіжні вчені: К.Маркс, Белверд Е. Нідлз, Елдон С. Хендріксен. Не зважаючи на це, деякі питання обліку амортизації залишилися не вирішеними.

Амортизація – це планомірний процес переносу вартості засобів праці у міру їх зносу вироблений з їх допомогою продукт. Сума нарахованої амортизації повинна дорівнювати їх первісної вартості. Амортизація є грошовим виразом фізичного та морального зносу основних засобів.

Нарахування амортизації здійснюється протягом строку корисного використання (експлуатації) об'єкта, який встановлюється підприємством при визнанні цього об'єкта активом (при зарахуванні на баланс), і призупиняється на період його реконструкції, модернізації, добудови, дообладнання та консервації. Існує 5 методів нарахування амортизації. Розглянемо детальніше кожний із них, його переваги та недоліки.

1. Прямолінійний метод

За яким, річна сума амортизації визначається діленням вартості, яка амортизується, на строк корисного використання об'єкта основних засобів. Переваги : цей метод відрізняється легкістю розрахунку. Недоліки: не враховується моральний знос та фактор підвищення витрат на ремонти під час експлуатації об'єкта.

2. Зменшення залишкової вартості

За яким річна сума амортизації визначається як добуток залишкової вартості об'єкта на початок звітного року або первісної вартості на дату початку нарахування амортизації та річної норми амортизації. Переваги: накопичення значної суми коштів, необхідних для відновлення об'єкта основних засобів протягом перших років експлуатації. Недоліки: передбачає обов'язкову наявність ліквідаційної вартості, необхідної для розрахунку норми амортизації.

3. Прискореного зменшення залишкової вартості

За яким річна сума амортизації визначається як добуток залишкової вартості об'єкта на початок звітного року або первісної вартості на дату початку нарахування амортизації та річної норми амортизації, яка обчислюється відповідно до строку корисного використання об'єкта та подвоюється. Переваги: протягом перших років експлуатації об'єкта основних засобів накопичується значна сума коштів, необхідних для його відновлення. Недоліки: складність розрахунку, завищення собівартості в перші роки експлуатації об'єкта.

4. Кумулятивний

За яким річна сума амортизації розраховується як добуток вартості, яка амортизується та кумулятивного коефіцієнта. Переваги: зменшення амортизаційних сум відбувається рівномірно. Недоліки: певна трудомісткість.

5. Виробничий

За яким, місячна сума амортизації визначається як добуток фактичного місячного обсягу продукції та виробничої ставки амортизації. Переваги: цей метод дуже раціональний. Недоліки: складність визначення виробітку (продуктивності) окремих об'єктів основних засобів.

Отже, встановлено, що кожен із методів не є досконалим, тому підприємство має обрати метод, який є найзручнішим саме для нього, з урахуванням специфіки галузі в якій працює для того, щоб основні засоби своєчасно відновлювалися. Також є важливим те, що не один із методів не враховує морального зносу, а це не є припустимим, адже техніка невпинно розвивається.

Список використаних джерел:

1. Бабич В.В. Фінансовий облік: навч. – метод. посібник / В.В. Бабич, С.В. Сагова. – К.: КНЕУ, 2006. – 252с.
2. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: навч.- метод. посібник/ Ф.Ф. Бутинець. – 8-е вид., лоп. І перероб. – Ж.: ПП «Рута», 2009 – 589с.
3. Гура Н.О. Економічний зміст амортизації основних засобів та проблеми її нарахування / Н.О. Гура// Вісник ЖДТУ, 2010. – Вип. № 3(53). – С.73-74

Г. О. Король,

к.е.н., професор, професор кафедри обліку і аудиту,

І. М. Ізвєкова,

к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту,

В. В. Бєдарєва,

магістрант групи ОА01-11м,

Національна металургійна академія України,

м. Дніпро, Україна

ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

Формування обґрунтованої та доречної облікової політики потребує від кожного підприємства здійснити обміркований вибір таких способів, методів та облікових процедур з числа альтернативних варіантів, передбачених нормативно-